

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 12

23. března 2008

Cena: 6 Kč

VELIKONOČNÍ ROZVAŽOVÁNÍ O PŘÍBĚHU BEZ KONCE

Sestry a bratři, když rozvažujeme nad závěrem Markova evangelia, setkáváme se s příběhem, který nemá konec. Spis zřejmě původně končil v 16. kapitole veršem 8. Ženy, které viděly prázdný hrob a slyšely ujištění, že Ježíš je živ, „nikomu nic neřekly, neboť se bály.“ To by byl ale divný závěr – mlčení a strach žen!

Jsou různé dohady o tom, jak to vlastně se závěrem Markova evangelia bylo. Jeden výklad je, že se původní závěr tohoto nejstaršího evangelia ztratil. Ale proč zrovna tak závažná část, jako jsou svědectví o setkání se vzkříšeným Ježíšem? Proč by se právě toto mělo ztratit?

Jiný výklad je, že se evangelista Marek soustředil ve svém písemném záznamu na Ježíšovo utrpení a kříž. Svědectví o vzkříšení se předávalo ústně a bylo všeobecně známé v tehdejší církvi. Vždyť vzkříšení Ježíše je základem a zdrojem života církve. Další výklad nabízí možnost, že jde záměrně o příběh s otevřeným koncem. Marek je opravdový dramatik, jeho spis je skutečné drama, dramatizace. Není to ale drama na způsob antické tragédie vrcholící katastrofou, jak ji popsal Aristoteles, ale jde o evangelium.

V závěru evangelia podle Marka je připojen souhrn zpráv setkávání se vzkříšeným. Jsou podrobně rozvíjeny v dalších třech evangeliích – Matoušově, Lukášově a Janově. Podobný souhrn zpráv o vzkříšení se vyskytuje i na jiném místě v Bibli – a to v 1. listě do Korintu v 15. kapitole, kde Pavel připomíná staroby-

lou velikonoční tradici očitých svědectví (v. 3-11).

Zaměříme se na souhrn v závěru Markova evangelia (16,9-20). Po všimněme si pořadí. Nejprve se Ježíš zjevuje Marii z Magdaly (v. 9), pak se stávají svědky vzkříšení dva méně známí učedníci, kteří šli do vesnice Emaus (srov. v. 12). Až teprve pak se s Ježíšem setkávají apoštolové – Petr a další (v. 14). Zvěst o vzkříšení nemá tedy svůj pramen u apoštolů – v jejich přáních a představách. Zdroj velikonočního evangelia je v Bohu samém, ne v lidech. Lidé se z počátku vůči zprávě staví záporně, mlčí, nevěří. Ani apoštolové tomu zpočátku nechťeli uvěřit. Nestačilo jim svědectví jedné ženy – Marie z Magdaly ani dvou učedníků. Ježíš dokonce kárá jejich nevěru a tvrdost srdce (v. 14). Závěr Markova evangelia je příběhem o pochybnostech a přirozeném lidském vzduchu vůči velikonočnímu poselství o prázdném hrobě a zmrtvýchvstání Pána. Jistotu nabývají nejprve jednotlivci. První tyto pochybnosti překonává Marie z Magdaly, která se s Ježíšem setkává v zahradě, jež obklopovala skalní hrob (J 20,11-18). Dalšími, kdo tuto jistotu prožili, byli dva učedníci na cestě. Opouští je smutek a hoří jim srdce, když je Ježíš s nimi (L 24,32). A nakonec i apoštolové mají tento prožitek velikonoční víry. A kde? Je výslovně řečeno: "když byli u stolu" (v. 14, srov. Sk 10,41). Ve společenství církve - u svátostného stolu je Kristus přítomen.

Ze stručného shrnutí v závěru evan-

Sergei Chepik: Vzkříšení, 2004 - malba z katedrály sv. Pavla v Londýně

gelia podle Marka zjišťujeme, že živý Kristus se dává poznat jednotlivci – ženě, která ho milovala věrnou, vědeckou a vroucí láskou. Dává se poznat i dvěma učedníkům, kteří vedou živý rozhovor nad Písmem. Dává se poznat celému společenství, a to u stolu při svátosti večere Páně. Svědectví o vzkříšeném Ježíšovi v Bibli je jistě zcela jedinečné. A přece i dnes může člověk zakoušet Ježíšovu přítomnost a blízkost. Jestliže je naše láska vůči němu věrná a

vytrvalá, pak nám bude dáno nahlédnout za kříž a hrob do zahrady věčného života jako Marii z Magdaly. Jestliže vedeme živý rozhovor o pravdě Písma, pak nám ji dá poznat. Jestliže toužíme po společenství svátostného stolu, pak se nám otevírá přístup k tajemství živého Krista mezi námi.

Sestry a bratři, víra ve vzkříšení není založena na důkazech, ale na zvěstování evangelia, ne na rozumu, ale na prožitku srdce (Ř 10,9).

Pán použil k šíření evangelia Máří Magdalénu, dva neznámé učedníky i zprvu pochybující společenství apoštolů. Chce použít také nás, aby i dnes vstupovalo do našeho světa nepomíjející světlo velikonoční naděje a prožitek jistoty víry: „Kristus vstal z mrtvých a živ je na věky.“ Tuto naději a tajemství velikonoční víry s vámi sdílí

Tomáš Butta,
bratr patriarcha

HROZNÁ ŘEČ – KDO TO MŮŽE POSLOUCHAT?

Izajáš 53,1-12
1. Petrova 3,18 až 4,11
Velkopáteční pašijové čtení

Když pročítáme a promýšlíme biblické texty, vztahující se k událostem spojeným s ukřižováním a vzkříšením Ježíše Krista, jsme konfrontováni s takovou řečí o jednání Hospodina, Boha, že se naše myšlení bouří proti tomu ji přijmout. Ocitáme se tak v ohrožení učinit totéž, co učinili někteří z Ježíšových učedníků, když k nim mluvil o sobě, coby pravém chlebu života, dávaném jim ke spáse od nebeského Otce. Oni tehdy Ježíše opustili se slovy: „To je hrozná řeč! Kdo to může poslouchat?“ (J 6,60).

I našemu uchu zní hrozná slova znamenána v Písmech svatých, říkájí, že „Hospodinovu vůlí bylo zkrusit ho (Hospodinova Služebníka) nemocí, aby položil svůj život v oběť za vinu.“ A to ne za vinu svou, protože "on hříchu nečinil" a žádné viny na něm nebylo nalezeno. Naopak, 1. list Petřův dosvědčuje, že „Kristus trpěl za nás. On hříchu nečinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest. On na svém těle vzal naše hříchy na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi

spravedlnosti. Jeho rány nás uzdravily. On, Kristus, dal svůj život jednou provždy za naše hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu.“

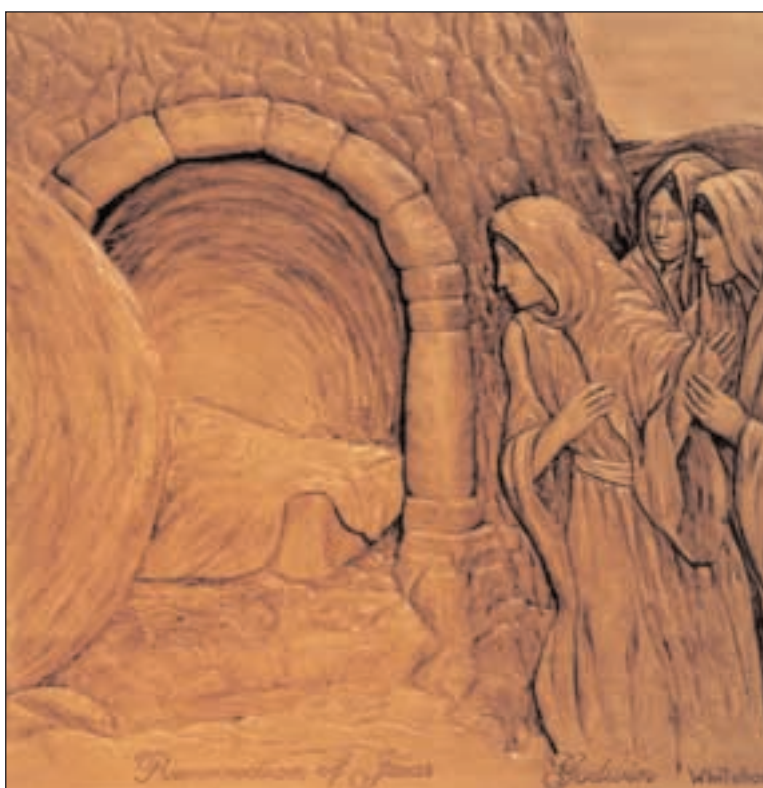
Právě v onom „aby nás přivedl k Bohu“ hledíme vysvětlení a odůvodnění té "hrozná řeči" Písem svatých o trpícím a ukřižovaném Božím Synu, kterého Bůh, jeho Otec, vydal do rukou hříšníků a dopustil, že ho přibíli na dřevo, jako prokletého, jak oni o Ježíšovi soudili ve své pýše a zatvrzlosti. V tomhle jejich přesvědčení je mohlo utvrdit i zvolání Ukřižovaného: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

Nejstarší pašijová zpráva, zaznamenaná evangelistou Markem, prostě říká, že Ježíš vydal mocný hlas a skončil. Tento hlasitý, neartikulovaný Ježíšův výkřik odpovídá onomu strachu ze smrti, o němž nás zpravují evangelisté. Vždyť ve chvíli umírání Ježíše opustili nejen lidé, ale především je zcela opustil Bůh, s nímž se Ježíš jako s Otcem až do své smrti ztotožňoval. Tu Ježíš, Boží Syn, zakouší, že Otec se s ním ve chvíli smrti neztotožnil. Naopak, nechal jej před celým světem

prohlásit za bezbožného, odsouzeného Bohem a navždy ztraceného. Protože všechno, pro co Ježíš žil a bojoval, bylo nerozlučně spjata s jeho osobou, ztratilo to s jeho smrtí veškerý význam. Nezbylo nic, co by na něm bylo nezávislé. Proto slyšíme učedníky, jdoucí po cestě z Jeruzaléma do Emaus, jak s rezignací v hlase říkají: Ježíš Nazaretský, prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem, byl vydán, odsouzen na smrt a ukřižován. A my jsme doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael.“

K tomu všemu je třeba říci jedno zásadní a důležité: Ježíš to všechno přijímal a přijal v bezpodmínečné důvěře a poslušnosti nebeského Otce, Hospodina, v plnosti významu slova Služebníka Hospodinův, znamenajícího, že on je tu proto, aby trpěl, šel cestou poslušnosti, která otevírá všem lidem cestu přivádějící je k Bohu. Tak se vracíme k počátku našeho dnešního rozvažování, jehož cílem je s pochopením přijímat řeč svatých Písem o jednání Hospodina, Boha, Otce s jeho Synem, Ježíšem Kristem. Ve staré

Dokončení na str. 3

Prožití pravé velikonoční radosti z Kristova vzkříšení přeje čtenářům redakce

O lásce a pomlázce

Vietnamci jsou zdatní obchodníci. O tom nemůže být pochyb. V jejich krámcích se proto už dávno před Velikonoce objevily kbelíky nabízející velikonoční pomlázky.

Vypadají poněkud cizokrajně. Tenoučné větvičky jakési neznámé rostliny jsou umně spletené zvláštní technikou. Aby nebylo pochyb o co jde, je vedle kbelíku napsáno: POMLÁZKA – 25. Všimli jste si dobře. Má to chybičku. Vietnamská pomlázka se píše s písmenkem S. Zřejmě mají dojem, že tahle folklórní pomůcka nějak souvisí s láskou.

Potlačila jsem v sobě touhu jim vysvětlit, že naše pomlázka pochází od slova mlází a že krásnější polovina lidstva se u nás ošlehává proto, aby se zmladila, stejně tak, jako se nemilosrdně prořezávají větve stromů. Trochu to bolí, ale pro krásu se musí trpět. Krev se rozproudí, ruměncem pokryje líčka a i ta nejlínější dcerka s sebou trochu pohne. Radost se podívat.

Je zvláštní, že tyhle prastaré pohanské zvyky, které nepochybně mají co do činění se sympatickou magií, přežívají až dodnes a provázejí nejvýznamnější křesťanské svátky.

Bude to asi tím, že se to všechno odehrává na jaře. Všechno se probouzí, hormony fungují více než jindy, lidé se dopouštějí nevysvětlitelných hloupostí, jen aby získali vyvoleného partnera. Takže vlastně ti Vietnamci mají také pravdu.

Jindřiška Kubáčová

STVOŘENÍ

Miroslav Matouš

Hlubokým tichem temného vesmíru bdí Bůh.

Věčností do času mlčící Tvůrce vyslovil svět.

Z nezřetelného nic rozhostilo se veškero zjevné.

Bezprostředností přesahuje Bůh rozsah nekonečna.

Z krajního bodu ulity závratně se odvíjí spirála dění.

Z nejsoucna životadárce prostírá dýšící ústrojí světa.

Nahé věčnosti dostalo se roucha času a prostoru.

Závoj vznešenosti svatým je rozměrem nesamozřejmého vesmíru.

Prostorem promítá se život jako slunce duhou v protější straně oblohy.

Ve mžiku Božím probíhá nám vesmír sledem světelných let.

Zevnitř sebe sama vnímá Bůh své bezmezné stvoření.

Bůh čte na břitech listů, člověk na jejich ploše.

Z kazatelského plánu

VZKŘÍŠENÍ PÁNĚ – HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil.

1 K 15,54

První čtení: Mt 16,21
Druhé čtení: 2 K 5,17-21
Evangelium: Mt 28,1-7
K obětování: 1 J 1,1-3
K požehnání: 1 K 15,54

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny.

(pokračování z minulého čísla)

Pochybování a víra 2.

Pavel a Sílas v žaláři při zemětřesení. Žalářníkovi řeknou: „Věř v Pána Ježíše a budeš spasen ty i tvoje rodina.“

Sk 16,25-34

Kdo věří v Ježíše, má život věčný.

J 3,36; 5,24; 6,40.47

Než vzkřísí Lazara, řekne Pán Ježíš Martě: „Kdo věří ve mne, neumře navěky.“

J 11. kap., zejména verše 25 a 26

Význam víry – přehled starozákonních postav, které osvědčily svou víru.

Žd 11. kap., srv. Ř 4,16-25

Prosba učedníků a prosba naše: Pane Ježíši, dej nám více víry!

L 17,5-6

Chvály, díky a velebení Boha

Liturgické chvály

Davidova píseň osobní vděčnosti předchází zřízení oslavného sboru

L 17,5-6

zpěváků a hudebníků.

2 S 22. kap., zejména verš 50

David určuje čtyři tisíce hudebníků k oslavování Hospodina.

1 Pa 23,5

Za Šalomouna zpěváci a hudebníci na své nástroje chválili Hospodina, protože je dobrý, při vnesení schrány smlouvy do chrámu.

2 Pa 5,11-13

Při posvěcení chrámu se všichni klaněli a chválili Boha.

2 Pa 7,3

Za krále Jósafata před bitvou s Moábci a Amónovci chválí lévijci a zpěváci Hospodina.

2 Pa 20,19-22

Při náboženské reformě krále Chizkijáše lévijci a kněží chválí Hospodina.

2 Pa 29,20-30

Při obnově chrámu po návratu ze zajetí kněží a levité a všechen lid zpěvem a hudebními nástroji mocně chválí Hospodina.

Nad Písmem

SMRT JE POHLCENA, BŮH ZVÍTĚZIL! Mt 28,1-7

Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil! Věříme tomu? Věříme tomu opravdu? Nejsme spíše jakými Josefy z Arimate, kteří zavínají Ježíšovo tělo do pláten a ukládají je do hrobů svých chrámů, kostelů a sborů a modliteben?

Když procházím a projíždím kolem těch, po většinou zavřených, církevních budov, vždycky na mne přijde taková podivně tísnivá nálada, jakou většina z nás zakouší při vstupu na hřbitov. MEMENTO MORI. Ty zavřené dveře jako by byly oním velkým kamenem, který uzavírá Kristův hrob. Ano, my, kteří si říkáme křesťané - kristovci, žijeme a jsme jako jacísi bělosobotní Ježíšovi pohrobci. Naše následování Krista ustrnulo.

Dychtivě jsme Ježíše poslouchali. Učili jsme se od něj. Ano, mnohému jsme se naučili tak dobře, že žijeme jako milosrdní Samařané. Dodržujeme nejen starozákonní Desatero, ale i novozákonní dvojpříkazání lásky. Činíme vše proto, aby se i na nás vztahovalo Ježíšovo Blahoslavenství. Modlíme se. Postíme se. Doprovázíme Krista do květnonedělního Jeruzaléma a dokonce vyháníme, alespoň v duchu (!), penězomence a prodavače devocionálií z chrámu. Dokonce se na ně zamračíme! Zelenočtvrtečně stolujeme s Kristem a jsme s to, jako Petr, utnout ucho každému, kdo by chtěl našemu Mistru ublížit.

Doprovázíme jej na jeho křížové cestě. A chtěli bychom kvůli tomu jet až do Jeruzaléma a půjčit si tam na nádvoří chrámu Božího hrobu prkený kříž a nést jej po symbolické VIA DOLOROSA. Ale protože se nám to většinou nepodaří, čteme si alespoň PAŠIJE a pláčeme spolu s Marií, nebo alespoň s apoštoly z povzdálí s bolestí hledíme na zmučené Ježíšovo tělo, abychom nakonec, spolu s ním, jen potichu, hlesli: „Dokonáno jest!“

Pak vezmeme na vědomí, že jeden z nás – snad kněz? – uloží Ježíše do svého hrobu a my se sejdeme a smutníme si. A...

Tím naše křesťanství končí. Rok co rok si to připomínáme a žijeme život více či méně čistý, dobrý a jsme spravedliví, mírní, tiší, pokorní – avšak smutní. Ano, žijeme své smutné křesťanství. Není to, sestry a bratři, pravda? - A není to hrůza? Takové nás Bůh chce mít? Proto nás stvořil? To přece ne! Stvořil nás ke svému obrazu jako své děti, jako své spolupracovníky, dokonce partnery. Chtěl by snad někdo z nás mít za partnera smutného bolestná? Chtěl by se někdo z nás neustále dívat na uplakaného spolupracovníka, který přes závoj slz nedokáže přesně plnit svěřené úkoly a to tím spíš, že těmi úkoly je přinášání radosti do světa? Jistěže ne! Ani Bůh - náš Stvořitel a nebeský Otec to nechce a nechtěl. A protože to nechtěl, proto sám v Ježíši Kristu přišel mezi nás a zbalil nás všech našich smutků, které vznikly z vědomí, že jsme tolikrát zklamali, že jsme toho tolik zanedbali ve svém spolupracovníctví s ním.

Jako by o Velikonocích řekl: „Už dost! Už se nechci dívat na vaše bolesti a vaše utrpení.“ „Smažu vaši minulost!“ - A udělal to! Udělal to tak, jak to udělal. V Ježíši Kristu to učinil proto, aby se s námi dalo žít! Aby nám rozvázal ruce! Aby nás postavil na nohy. Aby nám setřel každou slzu z oka! Abychom opět žili život radostný a šťastný a plnohodnotný a smysluplný, nezatížený špatnou a nepovedenou minulostí!

Bílá sobota, den rozjímání a pláče nad Ježíšovou bolestnou obětí za nás, za naše hříchy, zrady a neplnění si povinností je za námi. Kámen, kterým jsme uzavřeli Ježíšův hrob, je odvalen. Kostely a modlitebny necht' jsou otevřeny a vyzdobeny. Pohřební plátna necht' jsou svinuta. Ať znějí zvony a radostné písně! Kristus byl vzkříšen! Naše hříchy byly smazány! Už se nemusíme bát! Bůh zvítězil! Zvítězil nad smrtí, která pokřivovala naše bytí, tak, že jsme se hrbili a báli se a naše tvář byla sinalá, jako bychom už byli

Ezd 3,10-13

Nebeské chvály

Když se Ježíš narodil, nebeské zástupy zpívaly píseň chval "Sláva na výsostech Bohu".

L 2,8-13

Spontánní velebení Boha

Po narození Jana Křtitele Zachariáš chválil Boha.

L 1,57-60

Zachariášův chvalo zpěv.

L 1,67-68

Pastýři po návratu od jeslí oslavují Boha.

L 2,1-20

Andělské zvěstování a Mariin chvalo zpěv.

L 1,46-49

Simeon a Anna velebí Boha, když Josef s Marií přinesou malého Ježíše k zasvěcení do chrámu.

L 2,21-38

Texty vybrala: Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

docela v její moci. Bůh zvítězil! Nebojte! Ale to není všechno! Jestliže jste se přesvědčili, že Ježíšův hrob je prázdný, jestliže jste se připojili k radostným písním o Vzkříšení jestliže jste rozpoznali, že máte volné ruce a opět pevná kolena a jasný zrak, pak jděte rychle povědět všem jeho učedníkům, kteří ještě zůstávají doma ve smutku nad Mistrovou smrtí, nad sebou samými a nad budoucností svou i svých dětí v tomto pokleslém pokolení, a vyřídte jim: „Ježíš Kristus – ten, díky kterému víte, co je dobré a zlé, správné a špatné, ano, etické a nemorální, ten Kristus jde před vámi do Galileje, ne té geografické, ale novozákonní - tam, kde bohoslužba je pokřivená ritualismem, kde pravda je nahrazena tolerancí, přátelství lhostejností a Boží dlouhoshovivavost je vnímána jako neexistence či smrt.“ Tam jde Vzkříšený Kristus a tam – zde v této naší společnosti – se s ním setkáváme a budeme jeho živým svědectvím o tom, že život není přežití od neexistence k neexistenci, ale věčným bytím v Boží přítomnosti. Amen.

Michael Moc, plzeňský biskup

Děkujeme ti, věčný Bože, za své ospravedlnění a nové bytí. Víme, z čeho jsi nás zachránil. Víme, co všechno jsi nám odpustil. Víme, jak jsi trpěl, abychom my stejnou bolest podstoupit nemuseli. Otevřel jsi před námi novou existenci, začínající u prázdného hrobu. Pane, nenech nás v slzách hledět na místa, kam jsme tě položili, ale znovu nám dej povel ke spěchu od hrobu k našim bližním s horlivým zvěstováním o tvém i svém vzkříšení. Tak ti toužíme vzdát svůj dík, Pane!

HROZNÁ ŘEČ – KDO TO MŮŽE POSLOUCHAT?

Dokončení ze str. 1

Pinakotéce - obrazárně v Mnichově - je vystaven obraz holandského malíře Rembrandta. Ten obraz představuje Ježíšovo ukřižování. Jedna z postav tohoto obrazu se podílí na zvedání kříže s na něm přibitým Kristem. Ten člověk, mající baret na hlavě, spolupozvedající tento kříž s Kristem, je sám autor obrazu, Rembrandt. Ztožňuje se tak s hlubokou pravdou své křesťanské víry, že Ježíš Kristus byl ukřižován pro naše hříchy. Rembrandt se tak hlásí k vyznání, že to jsou naše viny, které Božího Syna vyzvedly na dřevo kříže. Malíř tu spolu s námi vyznává, že Ježíšova smrt je zjevením Boží lásky k lidem, zajatým mocí hříchu, že v této oběti je nám nabídnuto přijetí odpuštění a smíření s Bohem.

Existence této víry v našem životě nás přivádí k pokoře a porozumění, že

sami sebe nemůžeme očistit od svých vin. Nestačí k tomu naše dobré skutky ani naše rozhodnost dosáti vlastní nápravy. Proto neurážejme, nezarmucujeme a nesnižujeme velikost Boží lásky k nám spoléháním na své schopnosti a přijmeme za svou onu skutečnost, že pro naši spásu bylo zapotřebí Ježíšovy smrti na kříži. Nepopírejme to všechno, co je přítomno za Ježíšovou odpověď Janu Křtitelovi, když on se bránil Ježíšově žádosti, aby jej pokřtil ve vodách Jordánu křtem pokání. Ježíš mu tehdy odpověděl: „Nebraň tomu. Je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“

Už tady začíná Ježíš naplňovat své poslání Služebníka Hospodinova, když se dává počítat mezi hříšníky. On, Beránek Boží, který snímá hříchy světa, již tady přichází, aby zcela splnil Boží vůli. Podřizuje se vůli svého

Otce a z lásky přijímá křest smrti na odpuštění našich hříchů.

Když nad tímhle vším rozvažujeme se srdcem a myslí otevřenými pro dílo Ducha svatého v nás, chápeme vážnost smrti Božího Syna, jako Beránka Božího, a jsme tak udržováni v neochabující touze být čistí.

Pán Ježíš vytrval až do konce, protože nás miloval. Tak dokončil dílo, které nás zachraňuje. I dnes nás miluje stejnou, neproměnnou a mocnou láskou. Kež jí nepohrdneme! Vždyť i dnes stojíme před Ježíšem, prostředníkem nové smlouvy, a před jeho krví, která nás očistuje, protože volá naléhavěji než krev Ábelova. Budme Bohu vděční za to, že svojí účastí na Kristově oběti dostáváme podíl v jeho království. Proto služme Bohu s bázní a úctou až do plnosti našich dnů. Amen.

Jan Hálek

Tak trochu recenze

Mince duše v úplňku

Ilustrace: Michael Štojdl

vydal: BLAHOSLAV, 2007

Jedno přísloví říká, že každý cikán hádá podle své kobyly a nebo že podle sebe soudím tebe... Chci tím říci, že není nevděčnějšího úkolu, než má-li psát básník recenzi na tvorbu člověka, se kterým jste tak říkajíc "na jedné vlně". Už proto, že se těžko brání tomu, aby neposuzoval verše toho druhého prizmatem způsobu svého literárního vidění. A tak nechat mi autorka sbírky "Mince duše v úplňku" promine, nemohu se úkolu recenzenta dost dobře zhostit. To je práce pro literárního kritika, jímž nejsem. Už proto se na verše Olgy Nytrové, zrovna tak jako na tvorbu jiných mých přátel, nemohu dívat očima recenzenta. Ale jsem přesvědčen, že to základní, to esenciální, co se týká všeho, co jsem od Olgy Nytrové četl, tedy i nové básnické sbírky, je obsaženo právě ve slovu "tvorba". Na verších Olgy Nytrové je znát, že se vskutku jedná o tvůrčí, tvořivý proces. A to se všim všudy. Literární kritik by zcela jistě našel nějaké prohřešky vůči kánonům poetické tvorby. Ale – je zde právě to "ale" : Alfred Strejček mi kdysi řekl, že "...kdybys napsal jednu jedinou báseň, která by potěšila, rozradostnila, či rozesmutila jednoho jediného člověka, učinil bys cosi velikého..." Luděk Munzar zase říká, že básně by se neměly umělecky deklamovat, ale tise a pokorně o samotě číst. Básně Olgy Nytrové, které jsou přesně takové, osloví zcela jistě celou řadu vnímavých lidí, tak jako oslovily i mne. Už proto, že jsou z těch veršů, jež si najdou cestu k srdci a vnímavé mysli a že jsou to verše, které osloví právě svým poetickým tichem.

Žurnalisté při zpovídání různých osobností používají dost často otázku, která je takovým ošoupaným novinářským klišé – „které tři věci byste si vzal s sebou na opuštěný ostrov...?“ Pokud bych tuto otázku parafrázoval ve vztahu k veršům Olgy Nytrové, dostal bych se do úzkých. Rozhodně by to byly více jak tři a rozhodně ne méně jak než čtyři, ke kterým jsem se vracel několikrát, a to nejen pro sevřenou formu, moderní verš a jedinečné obrazy: Purpurový okraj touhy, Naslouchám vůni, Světelné zářehy a Babičko. Za ně zejména, ale i za ty ostatní ze sbírky "Mince duše v úplňku" Olze Nytrové ze srdce děkuji.

Stanislav Kubín

"nové území". Pak jsme rychle v pokušení postavit kolem sebe hradby, které by nás chránily – ale které nás současně uzavírají od okolí. Hranice a hradby ovlivňují náš rozhled, máme oči jen pro svůj malý, omezený svět. Boží všemohoucnost, moc lásky však překonává veškeré hranice. Velikonoční doba symbolizuje právě toto překračování hranic – Pán Bůh překonává nenávist a smrt. Je to láska, jež umožňuje zmrtnýchvstání. Hoelderlin (* 20. 3. 1770, Lauffen/Neckar, + 7. 6. 1843, Tuebingen, německý básník) napsal: „Linie života jsou tak rozmanité jako cesty a jako vrcholky hor. Co nám zde chybí, může tam Bůh doplnit harmonií a věčnou odměnou a pokojem.“ A Angelus Silesius (vlastně Johannes Scheffler, * 25. 12. 1624 (Breslau), + 9. 7. 1677 (Breslau), německý básník) formuloval Boží všemohoucnost takto: „Bůh je ve své moudrosti hluboký, v milosrdenství širý, všemohoucností vysoký a dlouhý svou věčností.“

Z němčiny přeložil Josef Špak

KDE JE SMRTI TVÉ VÍTĚZSTVÍ?

I. Paralipomenon 29,10-18

I. Korintským 15,1-11

Matouš 28,1-20

Žalm 145,1-13

Zjevení 1,12-18

Je několik žalmů, které narážejí na to, že jsou lidé, kteří si ve svém srdci říkají, že "není Boha". K takovým lidem však nenáleželi členové židovské velerady, kteří rozhodovali o Ježíšově ukřižování. Naopak, oni tehdy jednali z pozice Božích vyznavačů, hájících Boží čest před rouhačem, kterého shledávali v Ježíši z Nazareta. Paradoxem oné situace bylo, že i Ježíš se odvolával na téhož Boha. Mluvil o něm dokonce jako o svém Otci. Tvrdil, že on a Otec jsou jedno. A už dříve, na otázku jednoho ze svých učedníků, Filipa, aby jim ukázal Otce, odpověděl: „Kdo vidí mne, vidí Otce.“ Bylo tu tedy tvrzení proti tvrzení. Tenhle rozpor mohl vyřešit jenom jednoznačný důkaz.

Ježíš, jak víme, svoji při s veleradou prohrál. Byl odsouzen. Byl přibit na dřevo kříže a na kříži zemřel. Ježíšovi příznivci jeho tělo sejmuli s kříže a uložili je do hrobu. Ten pak zavalili velkým kamenem. Byl konec. Členové velerady byli přesvědčeni, že pravdu mají oni. Za téhle situace kapitulovali i Ježíšovi učedníci a všichni, kteří patřili k jeho kruhu. Dokladem toho bylo i počínání žen, které po skončení sabatu šly k Ježíšovu hrobu, aby pro mrtvého, na jeho těle, učinily vše, co bylo třeba a co se kvůli chvatnému ukládání do hrobu, těsně před začátkem sabatu, nestihlo.

Ženy stojí u hrobu. Hrob však nalezly otevřený a prázdný. Zmocnil se jich zmatek. Co se stalo s tělem jejich pohřbeného Mistra? Napadala je všelijaká – lidská vysvětlení. Teprve setkání se Vzkříšeným přineslo obrat do jejich uvažování. Poznaly, že Ježíš nezůstal v moci smrti. Proto běžely za učedníky, aby jim řekly o Vzkříšeném. Nový zákon dosvědčuje, že Vzkříšený se ukazoval po jistý čas těm, kterým se zjevit chtěl. Ti pak šli a zvěstovali svoji radost, že Ježíš nezůstal ve smrti, ale vstal z mrtvých.

Členové velerady a všichni, kdo se podíleli na Ježíšově smrti, téhle zprávě, která pronikla i k nim, neuvěřili.

Tento rozpor trvá až do našich dnů. Oni nepřijali skutečnost, že u Boha je možné i to, co u lidí možné není. Paradoxně tak uznali, že satan, svůdce lidí má nad nimi stále moc. Oni nevěřili v Boží moc, v moc Boží lásky. Tento jejich problém je možno pochopit. Jeho kořen však nelpí v Ježíšově smrti a hrobě. Lpí v jejich odmítnutí pravého člověka Ježíše, který k nim přišel jako Služebník Hospodinův a prorok. Oni však zůstali v zatvrzelosti svých srdcí. Proto se jim stalo nemožným přijmout jako skutečnost, že lidská moc nesáhá za bránu smrti. Tam, za náhrobním kamenem je zásah lidí zastaven. Strážce stály před hrobem, ne uvnitř hrobu. Země se třásla ze svého nitra, nikoli lidským zásahem. V tom všem jednala zcela jiná moc než ta lidská. Členové velerady se tehdy zmohli na jediné, úplatkem přiměli vojáky, držící stráž u hrobu, ke lži.

Co se tedy stalo, tehdy o Velkém pátku, v Jeruzalémě? Ano, čteme, že Ježíš Nazaretský, který byl prorok mocným slovem i skutkem před Bohem i

přede vším lidem, zvolal na kříži: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ U evangelisty Jana ale také čteme, že posledním Ježíšovým slovem bylo: „Dokonáno jest.“ Jisté je to, že Ježíš překročil na kříži práh smrti. Avšak skutečnost jeho zmrtnýchvstání dovoluje říci, že Ježíš vešel sice do smrti, ale vešel do ní s mocí nesmrtelného života. Byl totiž jedno s Otcem a skrze Otcovu slávu byl vzkříšen. Proto nebylo možné, aby jej pouta smrti trvale zadržela. Naopak, stalo se to, že Ježíš pronikl ve své smrti do hájemství satana a vyšel odtud jako Vítěz.

Proto můžeme i my, ač smrtelní, volat spolu s apoštolem: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil. Kde je smrti, tvé vítězství? Kde je smrti, tvá zbraň? Ano, tvou zbraň, smrti, je hřích. My však smíme a vzdáváme chválu Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista!“ (I K 15,54-57). Halelujah! Amen.

Jan Hálek

Co oslavujeme o Velikonocích

Vykoupení světa nespočívá v myšlení, nýbrž v lásce.

Manfred Kyber,

německy mluvící spisovatel a překladatel

Láska se vztahuje vždy k jednotlivým lidem, myšlení naopak se soustřeďuje na abstrakta. Zásady, jimiž se lidé mají řídit, bývají vymyšleny, ideologie intelektuálně rozvíjeny, hodnoty ničeny a nahrazovány novými hodnotami. To v sobě vždycky skrývá nebezpečí, že se plánuje bez ohledu na člověka a že na konci nevzniká lepší, humánnější svět, nýbrž peklo na zemi. Středověká inkvizice, která chtěla zajistit pravou víru, praktikovala protiklad křesťanské lásky k bližnímu. Domnělí kacíři byli popravováni, nesčetné ženy byly prohlášeny za čarodějnice a potom mučeny a upalovány. Násilné změny během francouzské revoluce dokládají tragickým způsobem stejné nelidskosti pod praporem ideje svobody. Protivníci byli popravováni, v převýchovných táborech byli zbavováni osobní svobody a v inscenovaných monstrprocesech byli odsuzováni k smrti. Láska by nikdy nemohla postupovat tímto způsobem, nikdy by nemohla chtít dosáhnout své cíle přes mrtvolu. Nesází na sílu nátlaku nebo ničení, nýbrž povzbuzuje k dobrému a přitahuje dobrými příklady. Oslavme dnes především vzkříšení Lásky!

Všechno v životě má své hranice. Bez hranic je jen Boží všemohoucnost.

Hans Lazarowitsch,

rakouský rozhlasový komentátor

Všichni často narážíme na hranice, ať už jsou stanoveny jinými anebo námi samotnými. Život nás nutí k tomu, abychom se s těmito hranicemi naučili žít, i když někdy přesně nevíme, kde vlastně leží. Přirozeně, že se nám tu a tam podaří tyto hranice posunout, rozšířit a získat

ZPRÁVY

Pozvánka na konferenci

Ústřední rada naší církve, Orfeus, sdružení zdravotně postižených a Katedra sociální práce a sociální politiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové pořádají dne 16. dubna od 10 h v objektu společné výuky Univerzity Hradec Králové, Hradecká ul. 1227, konferenci "Etické a právní aspekty domácího násilí".

Program:

- * Zahájení a úvodní slovo Štěpán Klásek – královéhradecký biskup
- * Pomoc ohroženým: Hospodin zachraňuje před násilím - prof. Zdeněk Kučera, vysokoškolský pedagog
- * Právo proti násilí: Zákonná úprava prevence a postihu domácího násilí s rozboru konkrétních případů - JUDr. Miroslav Mítlöhner CSc., vedoucí Katedry sociální práce a sociální politiky.

Předpokládáné ukončení programu je v 15 hodin.

Konference je otevřena pro duchovní, pastorační asistenty a dobrovolníky charitativní práce ČČSH, také pro učitele a studenty UHK PdF.

Zájemce o konferenci prosíme o vyplnění a odeslání přihlášky do 28. března na adresu naukového odboru ÚÚR (Wuchterlova 5, 166 66 Praha 6-Dejvice) nebo na e-mail mrakotova@ccsh.cz (elektronická verze přihlášky je ke stažení na stránkách www.ccsh.cz/pozvanky.php

(vp)

Krása a význam zvonů

Význam, výroba, zvuk i krása zvonů bude tématem setkání, které pořádá náboženská obec Praha 6-Dejvice v Komenského sálu, Wuchterlova 5, v pátek 28. března od 19 h.

Erudovanou přednášku doplní unikátní filmový dokument, zvukové ukázky a duchovní úvaha na dané téma.

Pro hosty je připraveno malé pohostění. Všechny zájemce srdečně zveme.

(lv)

Doteky v Liberci

Srdečně zveme na naši faru v Liberci, nám. Českých bratří 35/2, kde se v pátek 28. března koná 75. večer cyklu "Doteky – plochy poznání":

* 16.30 h - vernisáž výstavy výtvarnice Blanky Baánové "Něžnosti".

Dramaturgii a realizaci výstavy zajišťuje ARTEFAKTUM CZ. Hudba: Helena Peukertová.

* 18.00 h - talk show "Být literátem – prokletí i radost". Hostem autora pořadu Stanislava Kubína je spisovatelka Jana Štroblová. Hudba: Eva a Marta Schäferovy, scénář a režie: Stanislav Kubín.

Projekt je realizován za podpory Ministerstva kultury ČR a Statutárního města Liberec.

(sk)

K CHYSTANÉ SEANCI V BETLÉMSKÉ KAPLI

Rektor Karlovy Univerzity, kněz církve Kristovy Mistr Jan Hus v jednom ze svých posledních dopisů Pražanům z kostnického vězení v minoritském klášteře 10. června 1415 píše tato slova o Betlémské kapli: „Zvláště vás prosím, Pražané, abyste milovali Betlém, pokud Pán Bůh dovolí, aby v něm hlásáno bylo Slovo Boží. Pro toto místo se ďábel rozhněval a popudil proti

němu faráře a kanovníky, neboť spatřil, že se na tomto místě boří jeho království. Věřím Pánu Bohu, že toto místo zachová podle své vůle a způsobí v něm skrze jiné větší prospěch, než učinil skrze mne slabého...“

Jan Hus pro nás i dnes je zářným příkladem Čecha hájícího poznanou Pravdu až do smrti. Proto jakékoliv zneužití Betlémské kaple - např. ma-

gickou seancí - či jinými komerčními aktivitami je ohavným znesvěcením památky tohoto českého i světového mučedníka.

Žádáme zastupitele Magistrátu hlavního města Prahy, aby tuto provokační akci zakázali. Jde nám o to, aby Betlémská kaple byla používána k důstojným obřadům souvisejícím s potřebami Univerzity Karlovy a ČVUT (promoce studentů apod.), aby se zde konaly koncerty vážné hudby a jiné akce související s potřebami Kristovy církve (nejen) v Praze. Podle přání Jana Husa má být Betlémská kaple používána především ke kázání Božího slova. (Zde se v praxi pozná, zda si Husova odkazu vážíme.)

V souvislosti s nadcházejícím projektem "Praha křesťanská" by mělo dojít k rozhodnutí, aby prostor Betlémské kaple byl pravidelně využíván církevními a sbory vzniklými z reformačního hnutí a aby se zde podle přání Mistra Jana Husa kázalo Boží slovo k duchovní obrodě našeho národa a ke vzdělání turistů, kteří se právě o Husa a jeho působení zajímají.

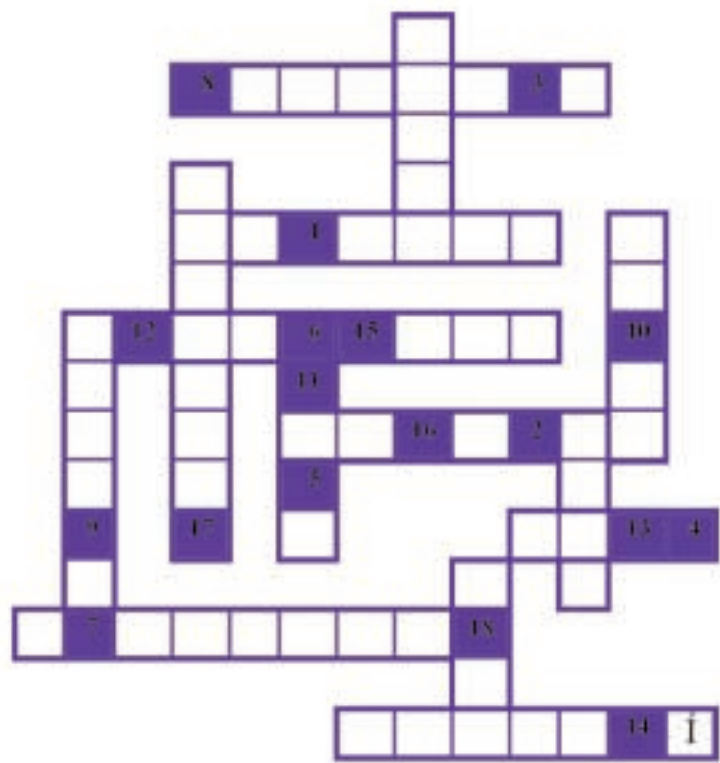
Posudte sami, jaké ohavnosti se zde mají prezentovat. Tyto praktiky mají za cíl manipulovat s vnitřní svobodou člověka, který je Božím stvořením. Je to vědomé otevření se silám a vlivům temnoty. Magie přímo souvisí s okultními vlivy, které byly například zdrojem německého fašismu a holocaustu. Mág Tomy Gryf chce mít vrcholné vystoupení v Betlémské kapli 20. března ve 20 h, kdy má dojít k levitacím, mizení osob a podobným demonstracím, které patří do kategorie démonického působení. Mimo jiné mág T. Gryf říká, že se velice věnuje experimentům s myslí a s mentální energií, se čtením myšlenek a s ovlivňováním smyslu jiných lidí. Navíc je plánováno představení v 17 h pro děti z dětských domovů. Je to další akce s cílem demonizace Prahy a Evropy. Rozhodně se tomu postavíme na odpor.

Václav Lamr,
forum angažovaných křesťanů
(redakčně zkráceno)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

VZKŘÍŠENÍ PÁNĚ

Doplňte slova podle počtu písmen (zleva doprava a shora dolů).

- 9 písmen: ukřižován, vítězství
- 8 písmen: velerada, vzkříšení
- 7 písmen: spasení, utrpení, věčnost, zahrada
- 5 písmen: Pilát, zrada, život
- 4 písmena: hrob, smrt, víra

(Řešení z minulého čísla: 1. oslův ocas, 2. palmový list, 3. Ježíšův knír, 4. Ježíšova bota, 5. plášť, na kterém Ježíš sedí.)

Jana Krajčírková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

KALENDARIUM – BŘEZEN

24. 3. 1638 - Trestná výprava plukovníka Halbicha, vypravená proti odbojným vsetínským Valachům, byla v údolí Rokytnice obklíčena a zajata povstalci.

24. 3. 1783 - Byla zavedena nová soudní organizace (pro Moravu), pro Čechy 4. dubna t. r. - soudnictví bylo odděleno od správy. Formální rozdíl ve společenském postavení stran byl ponechán jen u soudů první instance (český zemský soud v Praze a moravskoslezský soud v Brně), před soudy druhé a třetí instance si byly strany formálně rovny.

25. 3. 1833 - Zemřel v Praze Alois Klar (* 25. 4. 1763 v Úštěku) - humanista, zakladatel ústavu pro nevidomé.

26. 3. 1918 - V Penze byla podepsána smlouva Odbočky Československé národní rady na Rusi s bolševickou vládou (komisařem národností J. V. Stalinem) o průjezdu legií přes Sibiř do Vladivostoku. Smlouva však legie zavazovala k tomu, že každý vlak smí s sebou vzít jen 168 pušek a 1 kulomet. Rozvrat v Rusku však způsobil, že pohyb legionářských vlaků se na přelomu dubna a května (v rozporu se smlouvou) úplně zastavil.

26. 3. 1968 - Zemřel v Brně Eduard Baudyš (* 13. 3. 1886 v Hořicích) - botanik a fytopatolog.

27. 3. 1628 - V Brně se konala poprava Václava Bítovského z Bítova, odsouzeného k smrti již 2. září 1622 za účast v protihabsburském povstání na Moravě.

27. 3. 1848 - Návrat deputace z Vídně do Prahy. Kabinetní list z 23. března v podstatě ustupoval ve všech bodech, avšak závažné otázky ponechával otevřené. Celkově pražskou veřejnost neuspokojil.

28. 3. 1848 - Vydán byl císařský patent pro Čechy, Moravu a Slezsko slibující do 31. března 1849 zrušení roboty za náhradu. Zástupci české šlechty vyslovili již předtím (20. března) souhlas se zrušením roboty za výkupné, moravská šlechta se takto vyslovila 24. března.

28. 3. 1938 - V Berlíně se konala porada A. Hitlera s K. Henleinem a K. H. Frankem, na níž říšský vůdce vyzval vedení Sudetendeutsche Partei, aby československé vládě kladlo "nepříjemné podmínky".

29. 3. 1598 - Nenadálým útokem se podařilo polnímu maršálkovi Adolfu ze Schwarzenberka dobýt pevnost Ráb.

29. 3. 1848 - Z pověření Svatováclavského výboru vypracoval F. A. Brauner novou (druhou) petici, v níž se dostaly do popředí státoprávní a jazykové požadavky a kde se objevila formulace o "všeobecném vykoupení z roboty a jejich urbaniálních povinností"; 31. března ji podepsal také nejvyšší purkrabí hrabě R. Stadion a ještě téhož dne večer s ní odjela do Vídně nová deputace.

V Praze byla zvolena (za slabé účasti voličstva) nová 100členná městská rada.

30. 3. 1783 - Po zrušení kněžských biskupských seminářů a klášterního studia byly zřízeny v sídlech univerzit a lyceí státní generální semináře, které měly zajistit výchovu josefínsky smýšlejících a státu oddaných kněží - měli se stát horlivými pastýři lidu, prodchnuti laskavostí a láskou k bližnímu, k pravé křesťanské toleranci. Správu generálních seminářů vedli ředitelé (rektoři) jmenovaní státem. V českých zemích byly zřízeny dva semináře - v Praze (v Klementinu) a Olomouci (v zrušeném klášteře hradiském). Do čela pražského semináře byl postaven dosavadní českokamenický děkan A. Zuppe, kterého po dvou letech vystřídal J. F. Hurdálek. V čele olomouckého semináře stál od srpna 1789 J. Dobrovský (od července 1787 byl prorektorem).

30. 3. 1848 - V Brně se sešel moravský zemský sněm, který byl (od 14. dubna) rozšířen o 30 poslanců ze sedmi královských měst (Brno 10, Olomouc 5, Jihlava 5, Znojmo 3, Uničov 3, Uherské Hradiště 2, Kyjov 2). Tento sněm zasedal do 13. května 1848 a 27. dubna přijal nový volební řád.

30. 3. 1968 - Národní shromáždění zvolilo na návrh A. Dubčeka prezidentem republiky Ludvíka Svobodu [1968-1975]. Ten svůj program navázání kontinuity s předcházejícími prezidenty vyjádřil symbolicky tím, že po volbě položil věnce na hrob K. Gottwalda a A. Zápotockého, ale i T. G. Masaryka a E. Beneše. V tajném hlasování získal 282 hlasů, 6 poslanců se zdrželo hlasování 1 hlas byl neplatný.

31. 3. 1468 - Uherský král Matyáš Korvín vypověděl Jiřímu z Poděbrad válku. Započato bylo křížácké tažení proti Českému království. Matyáš měl k dispozici převážně jízdní sbory, zatímco české vojsko tvořila zejména pěchota s pohyblivou vozovou hradbou. Válka měla od počátku poziční charakter a omezovala se na drobnější srážky a na obléhání hradů a měst.

31. 3. 1878 - Jednání mezi F. L. Riegrem a K. Sladkovským vedla ke společnému prohlášení staročechů a mladočechů v otázce sladění postupu v poměru k říšské radě. 8. srpna uveřejnily České listy zprávu o vytvoření jednotného státoprávního klubu českých poslanců. Obě strany se rovněž dohodly na rozdělení mandátů v nastávajících volbách do zemského sněmu.

31. 3. 1948 - Zemřel v Praze Egon Erwin Kisch (* 29. 4. 1885 v Praze) - slavný "zuřivý" reportér.

31. 3. 1968 - Skupina politických vězňů, odsouzených podle zákona 231/1948 Sb., v čele s K. Nigrinem, ustavila ústřední výbor Klubu 231. Během tří měsíců fungovaly jeho výbory ve všech krajích a ve většině okresů českých zemí, ústředí registrovalo na 80 tisíc zájemců o členství.

31. 3. - 5. 4. 1968 - V Praze se sešlo III. všekřesťanské mírové shromáždění za účasti 500 představitelů římskokatolické, protestantských a pravoslavné církve z 55 zemí světa.

31. 3. 1973 - Zemřel v Praze Ota Pavel, vlastním jménem Otto Popper (* 2. 7. 1930 v Praze) - spisovatel a novinář.

(red)